

STORTINGET

Representantforslag 140 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Sylvi Listhaug, Silje Hjemdal og Erlend Wiborg

Dokument 8:140 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Himanshu Gulati, Sylvi Listhaug, Silje Hjemdal og Erlend Wiborg om løpende opptak til barnehageplasser

Til Stortinget

Bakgrunn

I 2001 gikk kun seks av ti barn i alderen 1–5 år i barnehage og 30 000 barn ventet på barnehageplass. Det var store forskjeller på både barnehagedekning og foreldrebetaling i kommunene, og de private barnehagene hadde ikke krav på offentlig tilskudd. Barnehageforliket i 2003 kom på plass etter initiativ fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti og var en milepæl i norsk barnehagepolitikk.

Vedtaket markerte starten på en tverrpolitisk barnehagesatsing som har vart i nesten tjue år. Forliket som samtlige partier på Stortinget stemte for, sikret likebehandling av private og offentlige tilbydere og la til rette for en rask utbygging av barnehagekapasiteten i hele Norge.

Barnehageforliket har i årene etter 2003 dannet grunnlaget for norsk barnehagepolitikk, og de sentrale målsettingene Stortinget har jobbet etter, stammer fra denne avtalen. Ett av disse målene var full barnehagedekning, og den lovfestede retten til barnehageplass ble innført i 2009. I 2020 var andelen barn som hadde plass i barnehage, 92,8 prosent, ifølge Statistisk sentralbyrå.

Retten til barnehageplass gjelder for barn som fyller ett år senest innen utgangen av november det året det

blir søkt om barnehageplass. Dersom barnet fyller ett år i løpet av august det året det søkes om plass, har barnet rett på plass innen utgangen av august.

Det er kommunene som har ansvaret for å oppfylle retten til barnehageplass og organisere opptaket. Hovedopptaket til barnehageplass er én gang i året i de fleste kommuner, og søknadsfristen og behandlingstiden varierer fra kommune til kommune. Bare i Oslo kommune får de før fristen 1. mars nesten 8 000 nye søknader. Det er et omfattende arbeid å organisere og gjennomføre opptaket.

Forslagsstillerne mener at det er på tide at man får et barnehageopptak som er tilpasset dagens samfunn. Forslagsstillerne ønsker et mer fleksibelt opptak til barnehagene som ivaretar de ulike behovene til barnefamilie, og at fødselstidspunkt ikke lenger skal ha betydning for hvor lenge foreldre må vente på barnehageplass. Dagens opptaksordning fører til at mange foreldre må ta ut ulønnet permisjon for å være hjemme med barnet, og dette rammer i særlig grad kvinner. Derfor ønsker forslagsstillerne en reell lovfestet rett til barnehageplass og at denne retten trer inn når barnet fyller ett år eller foreldrepermisjonen er over.

Forslagsstillerne mener staten må legge til rette for reell full barnehagedekning. For å oppnå dette må det være en økonomisk likebehandling av kommunale, kommersielle og ideelle barnehager. Likebehandling av aktørene var en forutsetning for den historiske utbyggingen av barnehager i Norge og er avgjørende for at man skal klare å nå målet om et mer fleksibelt barnehageopptak.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en plan for å sikre full barnehagedekning.
2. Stortinget ber regjeringen fremme sak om innføring av en lovbestemt ordning for kontinuerlig opp-tak ved barnehager i Norge. Rett til barnehageplass skal slå inn tidligst fra den tid barnet fyller ett år, eller fra foreldrepermisjonens slutt dersom denne tas ut i lengre tid.

8. mars 2022

Himanshu Gulati

Sylvi Listhaug

Silje Hjemdal

Erlend Wiborg